

1984

George Orwell

Analýza uměleckého textu

I. část

- Zasadit výňatek
- **Téma:**
 - Příběh života postavy *Winston Smith* v dystopickém totalitním režimu
 - Manipulace a kontrola
- **Hlavní myšlenka:**
 - Brilantní analýza politických systémů
 - Reaguje na stalinismus
 - varování před totalitou
 - Lidská individualita se stává zločinem
- **Motiv:**
 - obava z techniky
 - měnění minulosti
 - kdo ovládá přítomnost, ovládá minulost
 - beznadějná situace
 - ekonomické principy a rozložení vlády
- **Časoprostor:**
 - Rok 1984, začátek v dubnu
 - Londýn, Oceánie
 - londýn je hlavním městem provincie Oceánie
 - Celkem jsou 3 super státy (Oceánie, Eurasie, Estasie) - neustále vedou válku
 - Angsoc je oligarchický systém
 - Vzklo po jederné válce v 50. letech
- **Literární druh:** Próza
- **Literární žánr:** AntiUtopistický román, sci-fi

II. část

- **Pojmy**
 - *Newspeak*
 - Jednoduchý jazyk, který měl znemožnit lidem komunikovat zbytečně
 - *Vaporizace*
 - vypaření
 - *Doublethink*
 - dvojímyšlení
 - udržení dvou protikladných informací a zároveň jim věřit
 - *Ideozločin*
 - zločin spáchaný myšlenkami
 - *Ministerstva*
 - Ministerstvo lásky - mučírny pro politické vězně
 - Ministerstvo pravdy - přepisování minulosti, lhaní
 - Ministerstvo míru - řídí válku
 - Ministerstvo hojnosti - má za následek hladomor
 - *Udržovací válka* - Válka není pro výhru ale pro udržování lidí ve strachu
- **Struktura díla**
 - Rozděleno do tří částí
 - 6 nepojmenovaných kapitol
 - chronologický děj
 - v úvahách se vrací do minulosti
- **Hlavní postavy**
 - *Winston Smith*
 - Hlavní hrdina
 - nesouhlasí s ideologií
 - hledá co bylo před diktaturou
 - *Julie*
 - Winstonova přítelkyně
 - *O'Brian*
 - Navenek nepřítel strany
 - ve skutečnosti fanatik
 - odhalí Winstonův ideozločin
 - *Velký bratr*
 - Vůdce strany, domnělý otec revoluce, všechny sleduje
 - *Goldstein*
 - Nepřítel strany
 - může být vymyšlený
- **Děj**
 - Winston Smith je 39 letý úředník v ministerstvu Pravdy. V zemi vládne totalitní režim v čele s velkým bratrem
 - Všude jsou kamery a všichni jsou sledováni
 - lidé jsou nuceni nepřemýšlet

- společnost je rozdělena na:
 - Vnitřní strana - vladnoucí lidi
 - Vnější strana - pracující
 - proletát - 85% populace - relativní volnost
- Winston opravuje dokumenty, aby odpovídali aktuálním informacím
- Chce bojovat proti straně
- potká přítelkyni Julii
- Sejde se s O'Brienem a půjčí si knihu Goldsteina
- Jednoho dne jsou s Julií zatčeny a odvedeny na Ministerstvo lásky
- Winston prochází mučením a vyslýcháním u něhož asistuje O'Brien
- Winston vše přizná a projde vymýváním mozku
- Začne milovat velkého bratra
- nakonec říká že je zastřelen ale stále se nachází v kavárně
- **Výstavba vět**
 - ER FORMA
 - popisný, vyprávěcí, úvahový
 - spisovný jazyk
 - vymyšlené výrazy
 -

III. část

- **Literárně historický kontext**
 - Po druhé světové válce
 - totalitní režimy
 - vznik východního a západního bloku
- **Další autoři**
 - Karel Čapek
 - válka s mloky
 - Ray Bradbury
 - Martánská kronika
 - J. R. R. Tolkien
 - Pán Prstenů
- **Autor**
 - 1903 až 1950
 - Vlastním jménem Eric Arthur Blair
 - Esejista a novinář
 - Narozen v Indii v jednom roce se přestěhoval do Anglie
 - Odsouzení imperialismu
 - neúčastnil se 2 světové války
 - pohyby mezi spodinou
 - zemřel na tuberkulózu
 - ačkoliv psal knihy o diktaturách, sám se cítil být socialistou
 - **Vliv na tvorbu**
 - odsouzení fašismu
 - tulácký způsob života
 - vzrůst techniky
 - hrozba
 - válka
 - stalinismus
 - **Další tvorba**
 - Farma zvířat
 - na dně v Paříži a Londýně
 - Hold Katalansku